

Kuri ni tukutuku e tiko:

Dusidusi vei ira na itubutubu me baleta na vuli e Scotland

www.educationscotland.gov.uk/parentzone

Tubutubu/tikidua ni cakacaka ni CfE ka sa yacova na primary stage

www.educationscotland.gov.uk/Images/PrimaryLeaflet_web_tcm4-580239.pdf

Se bera na vakasucu kina tolu na itubutubu/tikidua ni cakacaka

www.educationscotland.gov.uk/Images/PreBirthtoThreeParentLeaflet_tcm4-674658.pdf

Vuli uasivi e Scotland

www.educationscotland.gov.uk/resources/g/genericresource_tcm4814173.asp?strReferringChannel=educationscotland&strReferringPageID=tcm:4-713590-64

Tukutuku me kilai kei na kena dusidusi

www.educationscotland.gov.uk/learningteachingandassessment/partnerships/engagingparents/toolkit/materials/factfiles.asp

Tukutuku me baleta na veika me na rawati

www.sqa.org.uk/sqa/59033.html

Na Vuravura ni Cakacaka

www.skillsdevelopmentscotland.co

Na ikuri ni veivuke

www.enquire.org.uk

Na Tabana ni Vuli ni Royal Caledonia Trust

www.rcet.org.uk

Na tabana ni vuli ni gone MoD's Children's Education Advisory Service (CEAS)

Naba mo na vukei kina: 01980 618244

Email: enquiries@ceas.uk.com

O kila vinaka cake na nomu gone

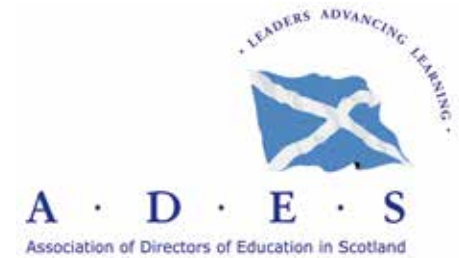
Vukea na nomu gone ena nona tokoni ka vukei mai koronivuli

Matai ni veitalanoae **Scotland** oya na koronivuli.

Sa tiko na vakaillesili ka sa digitaki me dau raica na veivuke ni vuli kina vuvale ka tiko ena loma ni mataivalu.

Na ivola dusidusi ogo e vakarautaka na tabana ni ADES National Transitions Officer me baleta na isoqosoqo ni Daireketa ni Vuli ena Scotland. E vakarautaki ena veitokoni ni ADES Armed Forces Working Group ka ra digitaki kina na kena ivakalesili me ra dau rai vuli, ka ra mata ni veivanua digitaki kei na ADES Armed Forces dau qarava na projects kei ira na ilawalawa dau raica na cakacaka ka vakailavotaka na Tabacakacaka ni Tataqaomaki "Defence" me baleta na ilavo tikivi me baleta vuli. Era tokona na itubutubu, dauniveitokoni, na third-sector partners, na Royal Caledonian Education Trust kei na Vuli e Scotland

Carolyn MacLeod, Na National Transitions Officer qaravi ira na gone kei na itabagone ka lewena na vuvale ni Mataivalu me baleta na koronivuli e Scotland, e: nationaltransitionsofficerades@gmail.com

Photograph by Mark Owens, courtesy MOD

Na Gone kei na iTabagone era lewena vuvale ni Mataivalu ka ra vuli tiko ena koronivuli e Scotland.

Vukei keitou me rawa ni qarava vata kina na nodra vuli na gone ena nodra koronivuli

Tubutubu /liga ni cakacaka ena loma ni Mataivalu (**Regular, Reserve** kei **Sotia Iuvaisulu**) asa ra vakauqeti me ra dau vakaraitaka vei Qasenivuli Liu ka vuli tiko kina nodra gone me ra kila na ituvaki ni nodra ilesilesi me rawa ni da tokona vata na veivuke kei na veituberi ka gadrevi me na soli.

Na cava esa rui bibi kina?

Na nodra bula na gone kei ira na nodra tiko vinaka e vakayavutaki kina na vuli e Scotland. Era vakauqeti na gone me ra vuli ka, cakacaka vakagugumatua me vinaka ena vuku ni nodra veisiga ni mataka.

E dodonu me ra kila na Koronivuli me rawa ni da tokona vata kina na nodra vuli na gone.

Era dau sotava na gone kei itabagone ka ra lewena na vuvale ni Mataivalu na veisau kina nodra bula ka kena ibalebale ni dodonu me ra tokoni - ena dua na gauna lekaleka - me rawa ni ra vukei kina ena vuku ni veisau era sota kaya

Na veitokoni ni koronivuli ena rawa ni kovuta na:

- ✓ veitosoyaki
- ✓ veitalai vakaivalu
- ✓ balavu ni gauna e veitalatala kina ena vuku ni vuli, veitalai vakaivalu, lesilesi vou, veitalai leleka
- ✓ vakayavalati ni vuli ena vuku ni veitosoyaki
- ✓ toso mai kina dua na koronivuli kina dua tale na koronivuli ena loma ni yabaki
- ✓ toso cake ni lomaocaoca se nuiqawaqawa
- ✓ veisau dau kauta mai ena vuku ni veisau ni koronivuli
- ✓ na nodra biu tu mai na itokani kei na ilawalawa ka ra yabaki vata
- ✓ na sasaga ni kena qarai na itokani vou
- ✓ vulici na gacagaca ni vuli ka, na vosa kei na kena ituvaki

Na cava mo cakava?

Na koronivuli e rawa ni solia na veiqaravi dodonu ki vua na nomuni gone kevaka ko dau vakasalataki ira me baleta na nomu toki, veitalai vakaivalu ena kena gauna totolo duadua.

Me dau tomani tikoga na nomuni veitalanoa kei na koronivuli.

Na veisau ena kauta mai edua na veisau levu kina nona vuli ka na gone ka sa rui bibi kina me ra kila na itubutubu ka rawa ni vukei kina na gone ena vakaitagedegede ni vuli ka e dodonu me ra lako curuma. Na veisau oqo e wili tiko kina na nodra toso mai na koronivuli ni muri vuli kina primary school, na nodra toso mai na primary school kina secondary school, na nodra toso mai na kalasi torocake ena "Curriculum for Excellence" kina vuli torocake, vuli cakacaka se cakacaka. **Na veisau oqo e wili kina na nona ivakarau ni vuli ka, kena vakaraitaki, kevaka edua na gone e veisau na nona koronivuli se na gauna ena vakayavalati kina nona vulika.**

(Vola Dusidusi ni Koronivuli, 2012)

Na cava era na cakacaka na qasenivuli e Scotland?

Era na tomana tikoga na Daurai vuli e Scotland na kena vakatorocaketaki na vuli kei na nodra veiwasei ena vuku ni nodra tokoni na gone kei na itabagone era lewena na vuvale ni Mataivalu ka tiko na luvudra ena koronivuli ni Scotland (Regular, Reserve kei Sotia Iuvaisulu).

Tiko na kena ivakaraitaki e koronivuli me baleta na veitokoni uaisivi me baleti ira na gone kei na itabagone ka sa vakatetei raraba tiko. Sa tiko na veivakadeitaki ni kena *Ciqomi IE dodonu vei ira na lewe ni vuvale ni Mataivalu e Scotland* ka vakadamumuritaki kina na sasaga raraba *GN na nodra qaravi Vakadodonu na Gone Yadudua* ena ituvatuva levu ni vuli.

Sa tiko edua na veivakadeitaki ena kena tomani tiko na vuli ena ruku ni veidinadinati ni Mataivalu, ka kau laivi kina na veivakaduiduitaki vei ira na luve ni sotia ena vuku ni tavi vakaivalu era vakaitavi kina na nodra itubutubu.

Na cava esa rui bibi kina ena nodra dau vakasalataki na koronivuli?

Na nodra vukei na gone se tabagone ena koronivuli e Scotland e tautauvata sara ga kevaka e lewena na vuvale ni Mataivalu se sega. Era na gone tikoga na gone

Ena tiko ena so na gauna, ena vuku ni tavi vakacacacaka e qarava na itubutubu/cakacaka kei na leqa beka vakavuvale ena uasivi ke dau tukuni vakamatata me rawa ni veisotari kei na veitokoni me na soli. **E rawa ni ra bulataka na gone ka ra lewena na vuvale ni Mataivalu edua na bula e matalia. Na koronivuli era na kila oqo era cakacaka vakavoleka sara kei ira na itubutubu era veqaravi tiko vakaivalu ka ra na veivuke sara vakalevu ena nodra vulika na gone.**

Na koronivuli e Scotland e rabailevu na nodra kila na kena vakailesilesi ka ra cakacaka vakavoleka sara na qasenivuli kei ira na itubutubu/liga ni veiqaravi ena kena raici na veiqaravi uasivi me na tuberi kina na nomuni gone ka oka kina na balavu ni gauna.

Mo na vakaraitaka vakacava kina koronivuli ni nomuni gone e lewena tiko na vuvale ni Mataivalu.

Na fomu ni vola yaca ni koronivuli e tiko kina na tikina mo na toqa kevaka e lewena na nomuni gone na vuvale ni Mataivalu. Na soli ni tukutuku oqo ena vukea na koronivuli ena kena tokoni na vuli ka ni nomuni gone.